

Hồi còn bé tí xíu, Ngó tôi vẫn nghe à i câu hát: "Tháng Cuối tháng gõ c cây đa, bò trâu ăn lúa gõi cha i i." Tâm hồn thèn ngây cả Ngó chung hõi nghĩ suy chõ nào hõi lý hay chõ nào không. Thí dõ, câu hồi đó n sõ nhõt là liều i tròn có lúa đõ trâu cõa Cuối ăn không mà cu cõu ngõi nhí nha nhí nhõnh gõi cha nhõ thõ?

Nhõn nhõn mõt tõo, Ngó lõi nghe kõ võn Cuối là i tròn gian, song vì cõm chõ Hõng đõp ghê đõp gõm nõn mõt lõn đă nõm lõy dây đa tốt tuõt lõn đó đõ làm bõn mí nhau. Chõ hiõu ngõõi tiên giõi mí kõ phàm tõc dùng thõ ngôn ngõ gõi đõ tâm sõ nõ non, song ngày rõm nào nhìn lõn tròn cũng thõy lõ mõ bóng Cuối ngõi đó, còn chõ Hõng lõng võng mãi nõi đâu.

Ngó có đẽm thõc mõc này hõi mõ thì mõ Ngó nõt: "Mày sao hay chõ sõi tóc làm tõ làm tám. Chõ Hõng lù lù là bóng trăng đó cõn gì. Ngó khõng dám hõi thêm, nhõng thâm tâm nghĩ nõu gõi sõ vì chõ Hõng đõp tuyõt tròn mà Cuối ta bõ cõ tròn gian đõ theo nàng dzia dinh thì cái sõ dzia dinh này có "đă" chõa, khi mà ngõõi ngõi thu lu trong khi ngõõi thi loanh quanh bên ngoái, sõt cõ ruõt.

Chõ Hõng
Nguõn: OntheNet

Cho dù või hình tõõng nào đõ nõa, Ngó tôi vẫn cho danh tõ Cuối chõ mõt sõ viõc gõi có thõc, hõn nõiên, khõi đõm tình ngõõi và tình đõi, nõen Ngó tôi ôm miõt cái chân lý ngàn đõi hõng xoay chuyõn đó cho đõn khi lõn lõn. Võy mà có mõt lõn, nhân xem dám mãi võ sõn đõng diõn tuõng Bao Công xõa án, nghe tiõng chõp chõa lõng xõng gõ vang, trõng đánh thùng thùng, dám lâu la dùng cõy dùng gõy cõn đõõng ngăn chõn bà con sáp gõn, thõy tõi nhân bõ điõu ra, mõt mày hõn hõ, chõa chi đă nghe lao xao ai đó la rõm: "Cuối, Cuối, đõng tin."

Cha mèo ! sao lão có đĩu tréo cõng ngỗng dzó cà! Té ra chú Cuối cõa tôi, hình bóng có thõi cõa Ngõ là tông trống cho cái sõ giõ dõi hay sao? Ngõ tôi e có mòi hõng hõu, mõt ngõ ra gõi là ngỗng đõc. Rồi tõ đó, cái nõng hõ vàng mà ông Tổ Lành nhà ta mõt thõi ca tõn mây xanh Ngõ thõy nó nhõt phèo, vì chân lý hõng phõi là thõ gõi nhõ mõt mãi.

Càng ngày ngõi ta càng dùng hình ảnh chú Cuối thân yêu cõa Ngõ để ám chỉ đõn các viõc tào lõo xõt bõt, nhõng chuyõn lão toét thiên lõi, nhõng hành đõng tõm xàm tõm bõy. Cái chú Cuối hiõn lành bám dây đa leo lên cung Hõng xem ra mõt khách rõi. Mõc dù ngày nào có trăng thì lõ mõ Cuối còn ngõi đó. Bây giờ thõ gõi bõ ngõi đõi gán cho cái danh "Cuối" là coi chõng, đõng nghe theo mà hõ. Bên nhà dùng búa xua, lõi Cuối, báo Cuối, xây dõng Cuối, tiõn Cuối, sõng Cuối, bát nháo cõi lõi, chõng biõt đõõng nào rõ (mà dõu có rõ loõng quõng cõng coi chõng bõ khõ gõy tay).

Cái bõnh òm òõng õy nó lây chóng lõm, các cõi . Xoõt cái nó ào qua tõi bên này, nhanh cõn hõn sóng thõn võa qua õ Sendai, bên Nhõt. Cho nên mõt sõ tõ chõc, sinh hoõt, đõi hõi, xê-mi-na, gõi đó đõu bõ la oang oang: "Coi chõng Cuối!" Ngõ tôi cõc lõc phõn đõi viõc tiõm danh này, bõi vì dõõi con mõt Ngõ thì chú Cuối võn là mõt hình ñnh đõp; khõng chõng dăm ba năm nõa chõ Hõng sõ đõng lòng vì sõ trung thành mà ban bõ cho anh mõt tí tõ tình yêu chõng? Ôi! Đó quõ là õõc mong vô cùng tõn cõa Ngõ.

Thõ nõn, ngõm thân phõn Cuối mà Ngõ đõng cõi lòng. Ai ăn õc õi đâu mà bõt Cuối ðõ võ! Nhõng thõng rõng miõng nói càn, thiên hõ chõng võ cho nó sõng võu đõ lõn sau cõc dám nói thì lõi kháo nhau đõng nghe vì chõ nói Cuôi, xõ nà thi lão? Có lõ khõ đau cõa Cuối chõ mình Ngõ tôi chia xõi. Thôi thì õi an nhau: "Bõu đõng lõy đó làm buõn. Ngõõi ta chính đính đõy mình mà còn có khi mõc nõi oan Thõ Kính. Huõng chi Cuối cù mì leo lên tõn trõn đõ rõi mõc ai nói hành nói tõi cũng chõng đõi đáp đõõc!" Cũng đâu phõi nhõi ăn tiõng nói hay hành xõ mõi ám mõi bõ gán cho là Cuối, nhõng viõc sõ sõ ra đó mà dõ luõn võn báng bõ khõng thõt nõa là. Chõng hõn cái xác lù lù nõm ngày này qua tháng khác, võy mà cõng có miõng ăn mõm ăn muõi gõi là xác Cuối! Thõm thõõng thay, đõn nhõm mõt cõng chõ đõõc yên.

"Những nhà văn, nhà báo Việt Nam và người quốc tế muốn viết
tác phẩm ca ngợi Chủ tịch nước Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa,
nhưng mãi đến nay, chưa có người nào thành công. Nguyễn
nhân rất giản đơn: Chủ tịch Hồ Chí Minh không muốn nhắc
lại thân thế mình." - Trần Dân Tiên (Hồ Chí Minh)

